

Sygn. VPa 49/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 listopada 2016 roku

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Piotrkowie Trybunalskim,

Wydział V w składzie:

Przewodniczący: SSO Beata Łapińska

Sędziowie: SSO Magdalena Marczyńska

SSO Urszula Sipińska-Sęk (spr.)

Protokolant: st.sekr.sądowy Marcelina Machera

po rozpoznaniu w dniu 15 listopada 2016 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie

sprawy z powództwa A. K.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w D.

o ustalenie wykonywania pracy w warunkach szczególnych

na skutek apelacji powoda A. K. od wyroku Sądu Rejonowego

w T.. IV Wydziału Pracy z dnia 8 lutego 2016r. sygn. IV P 199/14

1. *oddala apelację,*

2. *zasądza od powoda A. K. na rzecz pozwanej (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w D. kwotę 120,00 (sto dwadzieścia) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za instancję odwoławczą.*

Sygn. akt V Pa 49/16

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 4 listopada 2014 roku skierowanym przeciwko pozwanemu (...) S.A. z siedzibą w D., powód A. K. wniósł o ustalenie, że na podstawie łączącej strony umowy o pracę, faktycznie świadczył i wykonywał pracę na rzecz pozwanego w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, a nadto o zasądzenie od pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że w pozwanym zakładzie (...) S.A. z siedzibą w D. był zatrudniony w okresie od dnia 13 kwietnia 1971 roku do dnia 30 czerwca 1998 roku w pełnym wymiarze czasu pracy, na różnych stanowiskach w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze w tym:

- od dnia 13 kwietnia 1971 roku do dnia 24 sierpnia 1973 roku, na stanowisku - wykrawacz na Oddziale O. Wydziału (...);

- od dnia 15 lutego 1979 roku do dnia 31 marca 1983 roku, na stanowisku - monter wózków spalinowych na Oddziale (...) Wewnętrznego;

- od dnia 1 listopada 1985 roku do dnia 14 maja 1990 roku, na stanowisku - elektromonter akumulatorów na Oddziale (...) Wewnętrznego;

- od dnia 15 maja 1990 roku do dnia 17 czerwca 1990 roku, na stanowisku - monter wózków spalinowych na Oddziale (...) Wewnętrznego;

- od dnia 1 czerwca 1992 roku do dnia 28 lutego 1993 roku na stanowisku - praser tworzyw sztucznych - tloczarz w dziale (...)

Nadto w uzasadnieniu pozwu powód podniósł, iż wskazane wyżej stanowiska pracy na których wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze ujęte są w wykazie prac w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego oraz do wzrostu emerytury, stanowiącym załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego oraz wzrostu emerytur i rent inwalidzkich dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) oraz w zarządzeniu Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego Nr 6 z dnia 18 maja 1983 roku w sprawie stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach, w niektórych zakładach pracy resortu hutnictwa i przemysłu maszynowego (Dz. Urz. Nr 3-5 ze zmianami), uchylonego zarządzeniem Nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30 marca 1985 roku w sprawie stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu hutnictwa i przemysłu maszynowego (Dz. Urz. Ministerstwa Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego Nr 1-3 z dnia 29 czerwca 1985 roku).

Powód określając swój interes prawny w żądaniu pozwu powołał się na wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 grudnia 2002 roku, I PKN 629/01, podkreślając, że zmierza do ustalenia rzeczywistej treści realizowanego stosunku pracy. Oczekiwane rozstrzygnięcie wywoła bowiem takie skutki w stosunkach między stronami, w następstwie których sytuacja zostanie określona jednoznacznie i tym samym wyeliminowana zostanie niepewność wynikająca z błędnego przekonania co do przysługiwania powodowi określonych uprawnień oraz ryzyko naruszenia w przyszłości jego praw.

W odpowiedzi na pozew pełnomocnik pozwanego wniósł o oddalenie powództwa w całości z uwagi na brak interesu prawnego powoda w wytoczeniu powództwa oraz o zasądzenie od powoda kosztów procesu, w tym sześciokrotności stawki minimalnej kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych., Strona pozwana powołała się w tym zakresie na uchwałę SN z dnia 17 czerwca 1987 roku, III PZP 19/87, OSNC 1988/10/132, zgodnie z którą „roszczenie pracownika przeciwko zakładowi pracy o ustalenie wykonywania zatrudnienia w szczególnych warunkach – dla celów ubezpieczeniowych – podlega oddaleniu z braku interesu prawnego”.

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 8 lutego 2016 roku Sąd Rejonowy w T.. IV Wydział Pracy oddalił powództwo (punkt I wyroku) oraz zasądził od powoda A. K. na rzecz pozwanego (...) S.A. z siedzibą w D. kwotę 60,00 złotych (sześćdziesiąt złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego (punkt II wyroku).

Podstawę rozstrzygnięcia stanowiły następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne Sądu Rejonowego:

Powód A. K. był zatrudniony u pozwanego w okresie od dnia 13 kwietnia 1971 roku do dnia 30 czerwca 1998 roku, na podstawie umowy o pracę.

Na przestrzeni lat powód pracował na różnych stanowiskach i tak:

- od dnia 13 kwietnia 1971 roku do dnia 24 sierpnia 1973 roku na stanowisku wykrawacza na Oddziale G. (Wydział (...));

- od dnia 25 sierpnia 1973 roku do dnia 22 października 1973 roku na stanowisku galwanizera na Wydziale (...);

- od dnia 23 października 1973 roku do dnia 12 listopada 1975 roku pełnił służbę wojskową;
- od dnia 13 listopada 1975 roku do dnia 11 stycznia 1976 roku na stanowisku galwanizera na Wydziale N.;
- od dnia 12 stycznia 1976 roku do dnia 30 czerwca 1976 roku na stanowisku szlifierza maszynowego na Oddziale (...) (...);
- od dnia 1 lipca 1976 roku do dnia 14 lutego 1979 roku na stanowisku tłoczarza i szlifierza na Oddziale (...) (...);
- od dnia 15 lutego 1979 roku do dnia 31 marca 1983 roku na stanowisku montera wózków spalinowych silników spalinowych w D. (...) Wewnętrznego;
- od dnia 1 kwietnia 1983 roku do dnia 31 października 1985 roku przebywał na urlopie wychowawczym;
- od dnia 1 listopada 1985 roku do dnia 14 maja 1990 roku na stanowisku elektromontera akumulatorów (...) (...);
- od dnia 15 maja 1990 roku do dnia 17 czerwca 1990 roku na stanowisku montera w D. (...);
- od dnia 18 czerwca 1990 roku do dnia 31 grudnia 1990 roku powód przebywał na urlopie bezpłatnym;
- od dnia 1 stycznia 1991 roku do dnia 28 lutego 1991 roku na stanowisku mechanika w D. (...);
- od dnia 1 marca 1991 roku do dnia 17 listopada 1991 roku na stanowisku robotnika transportowego oraz kierowcy wózka w D. S.(...);
- od dnia 18 listopada 1991 roku do dnia 31 maja 1992 roku na stanowisku kierowcy wózka w D.(...)ń;
- od dnia 1 czerwca 1992 roku do dnia 28 lutego 1993 roku na stanowisku prasera tworzyw sztucznych oraz tłoczarza w D.(...)ń;
- od dnia 1 marca 1993 roku do dnia 5 stycznia 1998 roku na stanowisku brygadzysty w D.(...)ń (w tym od dnia 5 grudnia 1997 roku do dnia 5 stycznia 1998 roku oddelegowany do D. Administracyjno - (...) na stanowisko robotnika transportowo -gospodarczego;
- od dnia 6 stycznia 1998 roku do dnia 30 czerwca 1998 roku na stanowisku młodszego wartownika w D. Ochrony Mienia i (...).

W piśmie z dnia 20 sierpnia 2013 roku, skierowanym do pozwanego pracodawcy powód A. K. wniósł o wydanie świadectwa pracy z uwzględnieniem pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze w okresach poniżej wskazanych wskazując, iż jest mu to niezbędne do uzyskania świadczenia emerytalnego:

- od dnia 13 kwietnia 1971 roku do dnia 24 sierpnia 1973 roku, na stanowisku - wykrawacz na Oddziale O. Wydziału (...);
- od dnia 15 lutego 1979 roku do dnia 31 marca 1983 roku, na stanowisku - monter wózków spalinowych na Oddziale (...) Wewnętrznego;
- od dnia 1 listopada 1985 roku do dnia 14 maja 1990 roku, na stanowisku - elektromonter akumulatorów na Oddziale (...) Wewnętrznego;
- od dnia 15 maja 1990 roku do dnia 17 czerwca 1990 roku, na stanowisku - monter wózków spalinowych na Oddziale (...) Wewnętrznego;
- od dnia 1 czerwca 1992 roku do dnia 28 lutego 1993 roku na stanowisku - praszer tworzyw sztucznych - tłoczarz w dziale (...);

- od dnia 1 marca 1993 roku do dnia 5 stycznia 1998 roku na stanowisku – praser tworzyw sztucznych - tloczarz w dziale (...)

W zaświadczeniu z dnia 6 września 2013 roku pozwany pracodawca potwierdził, iż powód A. K. był zatrudniony w okresie od dnia 13 kwietnia 1971 roku do dnia 30 czerwca 1998 roku, a w okresie zatrudnienia wykonywał stale i w pełnym, wymiarze czasu pracy na stanowiskach pracy zaliczonych do szczególnych warunków – Wykaz A, zgodnie z Zarządzeniem Nr 3 M.H. i P.M. z dnia 30 marca 1985 roku (Dz. Urz. M.H.i P.M. Nr 1-3 z dnia 29 czerwca 1985 roku), pracę na następujących stanowiskach i okresach:

- od dnia 25 sierpnia 1973 roku do dnia 22 października 1973 roku i od dnia 13 listopada 1975 roku do dnia 11 stycznia 1976 roku- galwanizer – Dz. III poz. 76 pkt 2.

Obecnie powód A. K. ma 63 lata. Posiada 38 letni staż pracy, w tym udokumentowany 4 letni staż pracy w warunkach szczególnych.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie nie kwestionowanych przez strony dokumentów oraz dowodu z zeznań powoda A. K., jak i zeznań świadków w osobach W. B., G. M., Z. T. i B. J..

Po tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy uznał roszczenie powoda za bezzasadne z uwagi na brak interesu prawnego w rozumieniu art. 189 k.p.c.

Sąd Rejonowy podniósł, że w rozpoznawanej sprawie, powód A. K. domagał się ustalenia, że w czasie zatrudnienia, w okresach wskazanych w piśmie z dnia 20 sierpnia 2013 roku skierowanym do pozwanego pracodawcy, wykonywał on pracę w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze. Powód podniósł, że jest to niezbędne w celu usunięcia subiektywnej niezgodności co do rzeczywistego zatrudnienia realizowanego w spornym okresie oraz do celów pracowniczych i nie zamierza takim dokumentem posługiwać się w przyszłości przed ZUS, ubiegając się o świadczenie emerytalne.

Sąd I instancji zauważył, iż kwestia wykonywania pracy w warunkach szczególnych nie jest elementem treści stosunku pracy. Nie ma zatem żadnego znaczenia dla wzajemnych praw i obowiązków stron w zakresie łączącego stosunku pracy, a pojęcie to zostało wprowadzone w sprawach ubezpieczeniowych, związanych ze świadczeniami emerytalnymi. Zdaniem Sądu żadnemu innemu celowi, niż uzyskaniu świadczeń emerytalnych (szeroko pojętych) pojęcie to nie służy. W szczególności kategoria ta nie ma znaczenia w zakresie prawa pracy, w zakresie stosunków między pracownikiem a pracodawcą.

W rozpoznawanej sprawie Sąd Rejonowy podniósł, że nie ma pomiędzy stronami niezgodności co do takich faktów prawotwórczych, które miałyby znaczenie dla łączącego te strony stosunku prawnego. Sąd wskazał, że nie jest też sporna między stronami treść stosunku pracy, ale fakt, jak praca ta była wykonywana, tj. nie jest to spór o to, na jakim stanowisku zatrudniony był powód A. K., ale w jakich warunkach wykonywał on pracę.

Kontynuując swój wywód Sąd I instancji podkreślił, że sam fakt ustalenia stanowiska, na którym zatrudniony jest pracownik nie wystarcza do stwierdzenia, że wykonuje on pracę w warunkach szczególnych, bo do tego należy ustalić dodatkowe okoliczności (zaliczenie określonego rodzaju prac do określonego działu załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 roku, Dz. U. 83 Nr 8 poz. 43 ze zm.) takie jak stałość, codzienność wykonywania danego rodzaju pracy w pełnym wymiarze itp.

Zdaniem Sądu Rejonowego z treści żądania wynika, że zasadniczym celem dla którego powód A. K. chce dokonać ustaleń w zakresie charakteru zatrudnienia są wyłącznie ewentualne jego przyszłe roszczenia.

W ocenie Sądu I instancji, powód A. K. nie wykazał jednak jakiemu celowi miałyby służyć wnioskowane ustalenie o wykonywaniu przez niego pracy w szczególnych warunkach. Jego stanowiska w tym zakresie były niekonsekwentne. Według Sądu wymaga wskazania, że jeszcze w pismach kierowanych do pozwanego pracodawcy powód podawał, że

wydanie świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach jest mu niezbędne do uzyskania świadczenia emerytalnego.

W toku natomiast postępowania przed Sądem Rejonowym, powód wskazywał, że chce jedynie stwierdzenia, że pracował w pozwanym zakładzie w szczególnych warunkach bez powoływania się na cele dotyczące świadczeń z ubezpieczenia społecznego.

Zdaniem Sądu, zmianę stanowiska powoda w tym zakresie należy wiązać z dopasowaniem swojej sytuacji do tej, która była podstawą wydania orzeczenia przez Sąd Najwyższy w dniu 5 grudnia 2002 roku, I PKN 629/01, na które to orzeczenie pełnomocnik powoda powoływał się w trakcie niniejszego postępowania.

W powołanym orzeczeniu Sąd Najwyższy stwierdził, że pracownik ma interes prawny w ustaleniu rzeczywistej treści realizowanego stosunku pracy, jeżeli wynikające z niego roszczenia majątkowe mogą powstać dopiero w przyszłości. Pogląd ten został wyrażony w stanie faktycznym, w którym pracownik domagał się usunięcia obiektywnej niezgodności treści zawartej z nim umowy o pracę z rzeczywistym rodzajem pracy wykonywanej, wskazując na konieczność takiego ustalenia dla zweryfikowania różnych uprawnień, które mogą być przedmiotem jego potencjalnych roszczeń w przyszłości. Chodzi więc w nim o niepewność co do prawa majątkowego, które jeszcze się nie zaktualizowało.

Sąd I instancji wskazał, że sytuacja w niniejszej sprawie jest odmienna, gdyż powód A. K. nie wskazuje dla jakich konkretnie potrzeb konieczne jest mu uzyskanie wyroku ustalającego, że wykonywał on pracę w szczególnych warunkach, a powództwo z art. 189 k.p.c. musi być celowe i spełniać realną funkcję prawną. Musi bowiem istnieć rzeczywista i obiektywna potrzeba uzyskania wyroku o określonej treści. Sąd zauważył, że gdyby uznać, że uzyskanie korzystnego wyroku w niniejszej sprawie miało służyć dochodzeniu świadczeń z ubezpieczenia społecznego to orzecznictwo Sądu Najwyższego w tym przedmiocie w zdecydowanej części wskazuje, że pracownik nie ma interesu prawnego w wytoczeniu powództwa o ustalenie stosunku pracy (jego treści), gdy wnosi takie powództwo wyłącznie w celu uzyskania orzeczenia, które ma służyć ustaleniu dowodów lub faktów w innym postępowaniu, w szczególności w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych. Dla potwierdzenia powyższej tezy Sąd Rejonowy przywołał postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 stycznia 2012 roku, I PK 108/11, Lex nr 1215409.

Z powyższych względów Sąd I instancji uznał, iż powód A. K. nie posiada interesu prawnego w wytoczeniu przedmiotowego powództwa o ustalenie wykonywania pracy w szczególnych warunkach, Sąd orzekł jak w punkcie 1 wyroku, oddalając wniesione powództwo w całości.

Jednocześnie Sąd Rejonowy wskazał, iż brak interesu prawnego w sprawie powoduje, iż nie jest konieczne dalsze rozważanie, czy powód A. K. rzeczywiście pracował w warunkach szczególnych, czy też nie.

Nadto Sąd I instancji podniósł, iż wyrok oddalający powództwo o ustalenie z powodu braku interesu prawnego korzysta po uprawomocnieniu z powagi rzeczy osądzonej, która jednak obejmuje tylko ustalenie braku interesu prawnego w wytoczeniu powództwa o ustalenie. Sąd Rejonowy powołał się przy tym na wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 czerwca 2007 roku, IV CSK 63/07, LEX nr 485880, w którym podano, że nie jest nią objęte ustalenie istnienia albo nie istnienia stosunku prawnego lub prawa (albo faktu prawotwórczego), skoro ustalenia takiego sąd nie czynił.

O kosztach procesu, o których mowa w punkcie 2 wyroku, Sąd I instancji orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 11 ust.1 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tj. Dz. U. z 2013 roku poz. 490 ze zm.).

Apelację od powyższego wyroku wniósł powód, zarzucając:

1. naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie, nierozpoznanie istoty sprawy oraz błędną ocenę i wybiórczą ich ocenę,

2. naruszenie przepisów postępowania, które to uchybienie miało istotny wpływ na wynik sprawy:

a) art. 233 § 1 k.p.c. polegające na błędnej ocenie i przekroczeniu granic swobodnej oceny dowodów i dokonanie przez Sąd sprzecznych ustaleń z materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie;

b) art. 328 § 2 k.p.c. polegające na niedostatecznym uzasadnieniu rozstrzygnięcia, w szczególności brak odniesienia do dowodów przedstawionych przez powoda oraz nie wyjaśnienie przyczyn, dla których Sąd odmówił wiarygodności i mocy dowodowej oraz zeznaniom strony powodowej.

Mając na względzie powyższe zarzuty powód wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości, zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie powództwa w całości lub ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów procesu za I i II instancję w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację strona pozwana wniosła o oddalenie apelacji i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania przed Sądem II instancji, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Na rozprawie apelacyjnej w dniu 15 listopada 2016 roku pełnomocnik powoda poparł apelację.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja jest bezzasadna.

Zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego jest prawidłowy i znajduje oparcie zarówno w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym, jak i obowiązujących przepisach prawa. Sąd Okręgowy podziela wszystkie ustalenia faktyczne Sądu Rejonowego, przyjmując je za własne i uznając, że są wystarczające do rozpoznania apelacji..

Apelujący podnosząc ogólny zarzut naruszenia prawa materialnego, nie wskazuje jaki przepis czy przepisy Sąd Rejonowy naruszył. Można się z uzasadnienia domyślać, że skarżący ma na myśli naruszenie art. 189 k.p.c., który stanowił materialnoprawną podstawę żądania pozwu.

Zgodnie z art. 189 k.p.c. powód może żądać ustalenia przez Sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa tylko wówczas, gdy ma w tym interes prawny.

Interes prawny musi istnieć obiektywnie, aby uzasadniać żądanie ustalenia prawa lub stosunku prawnego.

W apelacji pełnomocnik powoda wskazuje, że ustalenie pracy w warunkach szczególnych jest powodowi niezbędne w celu usunięcia subiektywnej niezgodności co do rzeczywistego zatrudnienia realizowanego w spornym okresie. Tymczasem jak wyżej podniesiono interes prawny w żądaniu ustalenia stosunku prawnego musi istnieć obiektywnie, a nie tylko subiektywnie. Strona powodowa pomimo, że to na niej stosownie do treści art. 6 k.c. spoczywał w tym zakresie ciężar dowodu, nie tylko nie wykazała, ale nawet nie próbowała wykazać istnienia takiego obiektywnego interesu prawnego. Należy podkreślić, że nie jest rolą Sądu domyślanie się w jakim celu powodowi jest potrzebny wyrok ustalający warunki pracy. Treść świadectwa pracy co do zajmowanych przez powoda w spornych okresach stanowisk pracy – jak wynika z treści pozwu i zeznań powoda - jest zgodna z rzeczywistą treścią realizowanego stosunku pracy. Pomiędzy stronami nie ma sporu co do zajmowanych przez powoda stanowisk pracy w spornych okresach zatrudnienia, tak jak to miało w przywołanej w pozwie i apelacji sprawie I PKN 629/01, gdzie powód zajmował formalnie stanowisko ślusarza a w rzeczywistości wykonywał prace szlifierza. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 5 grudnia 2002r. w w/w sprawie podniósł, że powód jest uprawniony do żądania ustalenia prawa w ramach stosunku pracy, w tym do żądania ustalenia rzeczywistej treści realizowanego stosunku pracy. Jeżeli żądane ustalenie ma charakter niemajątkowy bądź nie jest obecnie zaktualizowane i może być dochodzone dopiero w przyszłości, to pracownik ma interes prawny w usunięciu stanu niepewności co do rzeczywistej treści realizowanego stosunku pracy. Powyższe łącznie oznacza, że na podstawie art. 189 KPC - pracownik ma interes prawny w ustaleniu rzeczywistej treści realizowanego stosunku pracy, jeżeli dochodzone ustalenie ma charakter niemajątkowy lub sprawia, iż oparte na nim potencjalne roszczenia

majątkowe mogą się zaktualizować dopiero w przyszłości. Powyższe orzeczenie zapadło zatem na tle odmiennego niż w niniejszej sprawie stanu faktycznego. W przedmiotowej sprawie rzeczywista treść realizowanego stosunku pracy pokrywa się z nazwą zajmowanych przez powoda stanowisk pracy. Powód przyznaje, że zajmował w spornym okresie zatrudnienia stanowiska pracy wymienione w świadectwie pracy. Świadectwo pracy odzwierciedla zatem rzeczywisty stan rzeczy.

Generalnie z utrwalonej linii orzecznictwa Sądu Najwyższego wynika brak interesu prawnego po stronie pracownika domagającego się ustalenia prawa lub stosunku prawnego w ramach stosunku pracy, w sytuacjach, w których pracownikom przysługiwały już roszczenia o konkretne świadczenia. Przyjmuje się bowiem, że postępowanie sądowe o ustalenie nie może być środkiem do uzyskania dowodów potrzebnych w innym postępowaniu, np. rentowym, emerytalnym. W takich przypadkach ustalenie stosunku prawnego lub prawa ma charakter prejudycjalny, co oznacza, iż jego dokonanie jest niezbędne dla zweryfikowania dochodzonych roszczeń majątkowych. Sądy orzekają wówczas na podstawie tego ustalenia, tyle że o roszczeniach majątkowych, co nie prowadzi do objęcia dokonanego ustalenia sentencją wydanego orzeczenia.

Zważywszy, że powód osiągnął już obniżony wiek emerytalny (60 lat), a nie osiągnął powszechnego wieku emerytalnego, w przypadku wykazania 15-letniego pracy w szczególnych warunkach u pozwanego w latach 1971-1998, byłby uprawniony do żądania ustalenia uprawnień emerytalnych w obniżonym wieku emerytalnym. Ustalenie pracy w szczególnych warunkach jest zatem powodowi potrzebne, tak jak to przyznał w piśmie z dnia 20 sierpnia 2013r. (k. 8) kierowanym do pozwanego, jedynie do uzyskania świadczenia emerytalnego. To, że powód nie występował o prawo do emerytury, ani nie występuje obecnie, nie ma znaczenia dla sprawy. Istotne jest to, że powodowi przysługuje prawo dochodzenia prawa do emerytury, a nie to czy z tego prawa chce skorzystać. Skoro zaś powodowi przysługuje konkretne świadczenie (prawo do emerytury), to nie ma interesu prawnego w żądaniu ustalenia pracy w szczególnych warunkach w trybie art. 189 k.p.c., jak prawidłowo ustalił Sąd Rejonowy.

Za bezpodstawne należy uznać zarzuty naruszenia art. 233 k.p.c. i 328 k.p.c. Sąd Rejonowy nie dokonywał oceny dowodów, w tym zeznań świadków i powoda co do tego, czy wykonywał on pracę w szczególnych warunkach. Okoliczność ta nie miała bowiem znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, wobec nie wykazania przez powoda interesu prawnego w żądaniu ustalenia szczególnych warunków zatrudnienia. Tylko w przypadku ustalenia istnienia interesu prawnego, Sąd Rejonowy byłby obligowany do ustalenia w dalszej kolejności, czy wykonywana przez skarżącego praca była wykonywana w warunkach szczególnych. Interes prawny jest warunkiem umożliwiającym dalsze badanie w zakresie istnienia lub nieistnienia ustalanego prawa lub stosunku prawnego. Tym samym stwierdzenie przez Sąd Rejonowy braku interesu prawnego wyklucza dalsze badanie charakteru zatrudnienia powoda. Zarzut nierozpoznania przez Sąd Rejonowy istoty sprawy jest zatem chybiony.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację jako bezzasadną.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 9 ust 1 pkt 3 w zw. z §10 ustęp 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1804).